

בָּהֶם בְּכָל יוֹם, וּבְכָל זְמַן
שֶׁתְּדַרְיִכֶם שְׁלוֹם לָךְ.

מָה עָשָׂה הַשׁוֹמֵר? אָמַר: אִם אָנִי
אֶהְיֶה לְבָדִי בְּאֵלֶּה הַנְּתִיבוֹת, אִי
אֶפְשֶׁר לְשׁוֹמֵר אֶחָד לְקַיֵּם אֵלּוֹ
הַנְּתִיבוֹת, וְעוֹד, כִּי יֹאמְרוּ
הָעוֹלָם, כִּילִי הוּא מְלַךְ זֶה וְשׁוֹמֵר
זֶה. לְכַף שֵׁם שׁוֹמֵר זֶה שׁוֹמְרִים
אֲחֵרִים עַל הַנְּתִיבוֹת, אֵלֶּה הֵן
שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת.

וּמָה הַטַּעַם שֶׁל הַתְּכֵלֶת? אָמַר
הַשׁוֹמֵר: שְׂמָא יֹאמְרוּ הַשׁוֹמְרִים
הַגֵּן שְׁלִי הוּא. נִתֵּן לָהֶם סִימָן
וְאָמַר: רְאוּ הַסִּימָן לְמֶלֶךְ שֶׁהוּא
שְׁלוֹ, שֶׁהֵגֵן הֵינָה וְאֵלֶּה הַנְּתִיבוֹת
הוּא תְקַנָּם, וְאִינָם שְׁלִי, וְהֵינָה
חוֹתְמוֹ.

מִשֶּׁר לָמָּה הַדְּבָר דּוּמָה? לְמֶלֶךְ
וּבִתּוֹ שֶׁהֵינּוּ לָהֶם עֲבָדִים, בְּקִשּׁוֹ
לִילָף מֶרְחוֹק - פְּחָדוֹ מִן אֵימַת
הַמֶּלֶךְ, נִתֵּן לָהֶם הַמֶּלֶךְ סִימָנוֹ.
פְּחָדוֹ מִן הַבַּת, וְנִתְּנָה לָהֶם סִימָן.
אָמְרוּ: מַעֲתָה בְּשֵׁנֵי סִימָנִים אֵלּוֹ
- (תְּהִלִּים קכ"א) ה' יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע,
יִשְׁמַר אֶת נַפְשֶׁךָ. וּמָה הִיא? אֶרֶץ
שְׁנַחֲצֵבָה מְמַנָּה שְׁמַיִם, וְהִיא
כְּסָאוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְהִיא אֶבֶן יְקָרָה, וְהִיא יָם
הַחֲכָמָה, וּכְנַגְדָּה תְּכֵלֶת בְּטַלִּית
צִיצִית.

שְׂאֵמֵר רַבִּי מְאִיר, מָה נִשְׁתַּנָּה
(שְׂאֵמֵר) תְּכֵלֶת מִכָּל מִינֵי צְבָעוֹנִין?
מִפְּנֵי שֶׁתְּכֵלֶת דּוּמָה לֵיָם, וְהֵינּוּ
דּוּמָה לְרַקִּיעַ, וְהַרְקִיעַ דּוּמָה
לְכֶסֶף הַכְּבוֹד, שְׁנֵאָמַר (שְׁמוֹת כ"ד)
וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּחַת
רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר
וּכְעֵצִים הַשָּׁמַיִם לְטֹהַר. וְכַתּוּב
(יחזקאל א') כְּמִרְאֵה אֶבֶן סְפִיר דְּמוּת
כְּסָא: ע"כ מֵהַהִשְׁמָטוֹת.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּמָה עֲדִים עָשָׂה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲדֵי בָּהֶם
בְּנֵי אָדָם, וְכֵלָם בְּעֵצָה וּבְעֵדוּת
מוֹלוֹ, מְכַרְזִים וְאוֹמְרִים: (שְׁמוֹאל א-א

בָּהֶם בְּכָל יוֹם, וּכְל זְמַן שֶׁתְּדַרְיִכֶם שְׁלוֹם לָךְ.
מָה עָשָׂה הַשׁוֹמֵר, אָמַר, אִם אָנִי אֶהְיֶה לְבָדִי
בְּאֵלֶּה הַנְּתִיבוֹת, אִי אֶפְשֶׁר לְשׁוֹמֵר אֶחָד
לְקַיֵּם אֵלּוֹ הַנְּתִיבוֹת. וְעוֹד כִּי יֹאמְרוּ הָעוֹלָם,
כִּילִי הוּא מְלַךְ זֶה וְשׁוֹמֵר זֶה. לְכַף שֵׁם שׁוֹמֵר
זֶה, שׁוֹמְרִים אֲחֵרִים עַל הַנְּתִיבוֹת אֵלֶּה שֶׁהֵן
שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת.

וּמָה טַעַמָּא דְתְּכֵלֶת אָמַר הַשׁוֹמֵר שְׂמָא יֹאמְרוּ
הַשׁוֹמְרִים, הַגֵּן שְׁלִי הוּא. נִתֵּן לָהֶם סִימָן,
רְאוּ הַסִּימָן לְמֶלֶךְ שֶׁהוּא שְׁלוֹ, שֶׁהֵגֵן הֵינָה
וְאֵלֶּה הַנְּתִיבוֹת הוּא תְקַנָּם, וְאִינָם שְׁלִי וְהֵינָה
חוֹתְמוֹ.

מִשֶּׁר לָמָּה הַדְּבָר דּוּמָה לְמֶלֶךְ וּבִתּוֹ שֶׁהֵינּוּ לָהֶם
עֲבָדִים, בְּקִשּׁוֹ לִילָף מֶרְחוֹק, פְּחָדוֹ מִן
אֵימַת הַמֶּלֶךְ. נִתֵּן לָהֶם הַמֶּלֶךְ סִימָנוֹ. פְּחָדוֹ
מִן הַבַּת וְנִתְּנָה לָהֶם סִימָן. אָמְרוּ, מַעֲתָה בְּשֵׁנֵי
סִימָנִין אֵלּוֹ (תְּהִלִּים קכ"א) יי יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע, יִשְׁמַר
אֶת נַפְשֶׁךָ. (עוֹד ש"ם) וּמָה יִנְהִי, אֶרֶץ דְּנַחֲצֵבָה
מְמַנָּה שְׁמַיִם וְהִיא כְּסָאוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. וְהִיא אֶבֶן יְקָרָה, וְהִיא יָם הַחֲכָמָה.
וּכְנַגְדָּה תְּכֵלֶת בְּטַלִּית צִיצִית.

דְּאָמַר רַבִּי מְאִיר, מָה נִשְׁתַּנָּה (דְּאָמַר) תְּכֵלֶת מִכָּל
מִינֵי צְבָעוֹנִין, מִפְּנֵי שֶׁתְּכֵלֶת דּוּמָה לֵיָם.
וְהֵינּוּ דּוּמָה לְרַקִּיעַ וְהַרְקִיעַ דּוּמָה לְכֶסֶף
הַכְּבוֹד. שְׁנֵאָמַר (שְׁמוֹת כ"ד) וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
וַתַּחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר וּכְעֵצִים
הַשָּׁמַיִם לְטֹהַר וּכְתִיב כְּמִרְאֵה אֶבֶן סְפִיר דְּמוּת
כְּסָא. (ע"כ מֵהַהִשְׁמָטוֹת). (דף קע"ה ע"ב).

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּמָה סִהְדֵי עֲבִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְאַסְהֵדָא בְּהוּ בְּבִנֵי נָשָׂא, וְכֵלָהּ
בְּעִיטָא וּבְסִהְדוּתָא קִיִּימִין לְקַבְלִיָּה. קָם
בְּצַפְרָא אוֹשִׁיט רַגְלוֹי לְמַהֵר, סִהְדֵיָא קִיִּימִין
עוֹמְדִים מוֹלוֹ. קָם בְּבַקָּר, מוֹשִׁיט רַגְלָיו לְלַכֵּת - עֲדִים עוֹמְדִים